

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med revisjonen er å undersøke om kommunedirektøren i Selbu kommune har rimelig sikkerhet for at leveransene til innbyggere levert av Værnesregionen er i samsvar med regelverk, politiske vedtak og forbedringsforslag. Undersøkelsen skal også gi svar på om kommunedirektørens internkontroll kan gi kunnskap om at tjenestene er kostnadseffektive.

PROBLEMSTILLINGER

- Har kommunedirektøren i Selbu et system for ivaretagelse av sitt internkontrollansvar ved tjenester levert av Værnesregionen?
- Gir data fra dette internkontrollsystemet kunnskap om effektiviteten i denne tjenesteproduksjonen?
- Har kommunedirektøren i Selbu muligheten til å påvirke tjenesteleveransene produsert i vertskommunen?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 400

Rapport til sekretær: 28.02.2024

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Marius Johnsborg

Marius.johnsborg@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 97657449

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Selbu kommune fattet den 15.02.23, i sak 05/23, vedtak om å bestille en forvaltningsrevisjon av kommunedirektørens ivaretagelse av internkontrollansvaret ved kommunale tjenester levert av Værnesregionen. Revisjon Midt-Norge bes legge frem en prosjektplan.

Saksgrunnlaget til saken gir flere opplysninger om hvilke problemstillinger utvalget ønsker besvart. En forvaltningsrevisjon av internkontrollen ved tjenestene levert av Værnesregionen bør ta utgangspunkt i kommunedirektørens egne rutiner. Formålet med undersøkelsen bør være å kontrollere at kommunen sikrer at brukerne av tjenestene får det de har krav på. Det vil være aktuelt å kartlegge om kommunene har inngått samarbeidsavtaler for tjenesteleveransen, og om det er stilt krav til tjenesteomfang, tjenestekvalitet og til at vertskommunen rapporterer til Selbu kommune. I tillegg vil det være aktuelt å undersøke om rapporteringen til Selbu kommune er som avtalt, for eksempel når det gjelder detaljering, kvalitet og hyppighet. Det er også viktig å belyse kommunedirektørens oppfølging av avtalene, og muligheten til å påvirke tjenestene som er levert.

Revisjonen kommer som en følge av kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon, vedtatt av kommunestyret i Selbu 31.10.22.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

I løpet av de siste 10 årene har det vært en økning i kommunalt samarbeid i Norge. Flere kommuner har valgt å samarbeide for å møte felles utfordringer, og for å forsøke å oppnå mer effektiv ressursbruk og bedre kvaliteten på tjenestene. Dette har også blitt stimulert av nasjonale føringer. Samtidig som graden av samarbeid øker er kommunedirektøren i hver enkelt kommune ansvarlig for internkontrollen av tjenesteleveransen til innbyggerne. Kravet til kommunedirektørens internkontroll er gitt i kommunelovens § 25. Kommunaldepartementets veileder til kommuneloven 2021 forteller at selv om produksjonen av tjenestene flyttes til en vertskommune, kan ikke kommunedirektøren i samarbeidskommunen fri seg fra ansvaret for internkontrollen. I praksis innebærer ansvaret å følge med på at samarbeidsavtalen blir fulgt,

slik at innbyggerne i samarbeidskommunen får det de har krav på, selv om det er vertskommunen som utfører oppgaven. Ifølge nevnte veileder vil kommunedirektørens internkontrollansvar omfatte "... å ha rutiner, prosedyrer osv. for å følge med på at samarbeidsavtalen blir fulgt slik at innbyggerne i egen kommune får det de har krav på uavhengig av om oppgaven utføres i et interkommunalt samarbeid." Det er nærliggende å si at kommunedirektøren må ha et system for internkontrollen av tjenesteproduksjonen i vertskommunen. Kravet til systematikk blir nødvendigvis større etter hvert som andelen tjenesteproduksjon i en eller flere vertskommuner blir større.

Selbu kommune får nå følgende tjenester levert av vertskommunesamarbeidet Værnesregionen

- Værnes Respons - et interkommunalt samarbeid for mottak og behandling av varsler fra trygghetsalarmer og annen helseteknologier for eksempel digitalt nattilsyn som kamera og sensorer, lokaliseringsteknologi, elektronisk medisindispensere og avstandsoppfølging.
- Værnesregionen brann- og redningstjeneste - Brannvesenet i Selbu er et deltidsbrannvesen med 17 deltidsansatte. Deltidsstyrken består av 13 brannkonstabler og fire utrykningsledere. Disse har firedelt dreierende hjemmevakt, fordelt på fire vaktlag. Et vaktlag er satt opp med en sjåfør/pumpemann, to røykdykkere og en utrykningsleder.
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste - PPT er kommunens rådgivende og sakkyndige instans for barn, unge og voksne med behov for spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning i førskolealder og i skole.
- NAV Værnes - NAV Værnes består av de tidligere NAV-kontorene i Frosta, Stjørdal, Meråker, Selbu og Tydal kommuner og ble etablert 01.01.16.
- Faktura, lønn og regnskap - Værnesregionen lønn/regnskap/innkjøp utfører lønn-, regnskap- og faktureringstjenester for kommunene Stjørdal, Frosta, Malvik, Selbu og Tydal inkludert sokn, kirkelige fellesråd, menighetsråd og interkommunalt arkiv i Trondheim. Tjenestesenteret består av 5 underavdelinger. Dette er fakturabehandling med kontorsted i Tydal, lønn med kontorsted i Selbu, regnskap, fakturering og innkjøp med kontorsted Stjørdal.
- Værnesregionen Legevakt er et døgnåpent legetilbud for innbyggerne i Meråker, Tydal, Selbu og Stjørdal ved akutt oppstått sykdom eller skade som oppfattes så alvorlig at det ikke kan vente til fastlegen har åpnet. • Kommuneoverlege i kommunene Meråker, Selbu, Stjørdal og Tydal.

- Værnesregionen IT ble i 2010 etablert som et felles tjenestesenter for kommunene Frosta, Meråker, Selbu, Stjørdal og Tydal. Tjenesten har hovedkontor i Stjørdal rådhus og har lokal tilstedeværelse i alle de fem kommunene som deltar i samarbeidet. Tjenestesenteret forestår leveranser av felles drifts- og vedlikeholdstjenester av IT-løsninger og skal sørge for at kommunene når sine strategiske mål på IT-området.
- Innkjøp - fem av kommunene i Værnesregionen har felles innkjøpsavdeling (VarINN), som ivaretar avtaler og håndterer offentlige anskaffelser innen varer og tjenester, inkludert IT.
- Frisklivssentralen Værnesregionen - er et kompetansesenter for kommunene Meråker, Selbu, Stjørdal og Tydal. Tjenestens mål er å styrke kommunenes forebyggende helsetjeneste med individ- og grupperettet folkehelsearbeid gjennom hele livet.
- Barnevern - Værnesregionen Barneverntjeneste omfatter kommunene Frosta, Meråker, Selbu, Stjørdal og Tydal. Hovedkontoret ligger i Stjørdal, men barnevernet har kontor i alle deltakerkommunene

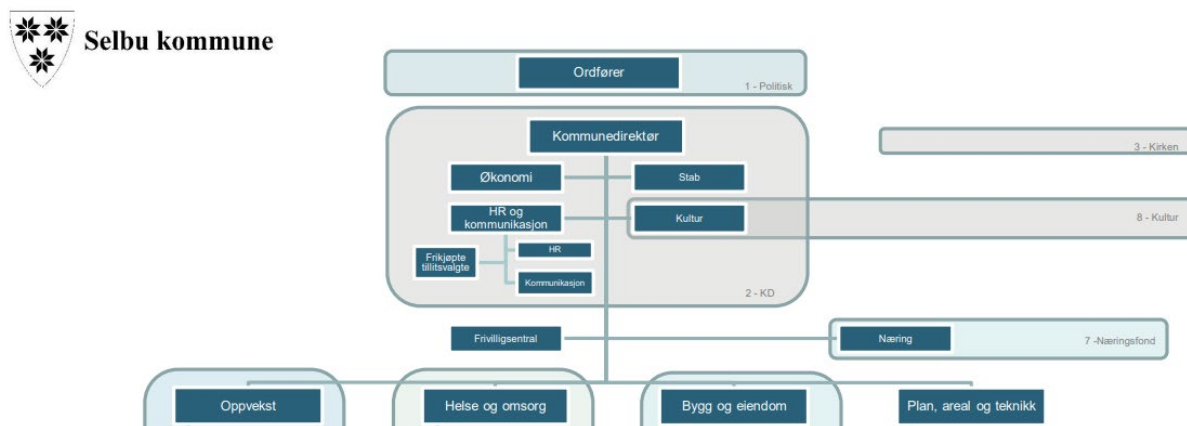
Inngåelse av vertskommunesamarbeid kan være begrunnet i ønske om etablering av større enheter og fagmiljø for å ruste kommunene til framtidens utfordringer innenfor det individuelle tjenestetilbudet (Kommunal- og regionaldepartementet 2011). Samtidig kan muligheten for å redusere kostnadene være en motivasjon for å inngå et samarbeid. Kommunelovens kapittel 20 regulerer vertskommunesamarbeidet og § 20-4 stiller krav om en skriftlig samarbeidsavtale mellom deltakerne i vertskommunesamarbeidet, og skal blant annet inneholde bestemmelser om hvilke oppgaver og hvilken myndighet som skal legges til vertskommunen og hvordan det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen skal foregå.

Produktivitet og effektivitet er begreper som ofte brukes litt upresist om hverandre. Produktivitet kan defineres som produksjonsmengde i forhold til ressursforbruket. Effektivitet forklarer produktets verdi eller nytte for brukeren. Det skilles mellom indre og ytre effektivitet, hvor indre effektivitet setter søkelys på de interne forholdene i en virksomhet, eksempelvis kompetanse og organisering som er tilpasset oppgavene som skal gjøres og hvor mye som produseres med de tilgjengelige ressursene. Ytre effektivitet sier noe om hvordan markedet verdsetter produktene og tjenestene. Kostnadseffektivitet – betegner at et mål nås til lavest mulige kostnader for samfunnet (www.oekonomi.no). Dette begrepet uttrykker det samme som indre effektivitet og legges til grunn i fortsettelsen.

Ut over dette er effektivitet er relativt begrep. Det vil det også være satt i sammenheng med kommunal tjenesteproduksjon. Det vil det være interessant å finne ut om kommunedirektøren, gjennom sin data fra internkontrollen, kan danne seg en formening om tjenesteproduksjonen i vertskommunen er kostnadseffektiv.

Når en vertskapskommune tar over produksjonen av tjenester, blir noe av lederskapet distansert fra lokalsamfunnet. Kommunedirektøren har fortsatt ansvaret for produksjonen, og bør da også ha en rimelig mulighet til påvirkning. Det samme gjelder for brukere og politikere som det leveres tjenester til. Noe av denne påvirkningen bør kommunedirektøren kunne gjennomføre.

2.3 Kommunens organisering

Figur 1 Organisasjonskart Selbu kommune. Kilde: <https://www.selbu.kommune.no/>

Selbu kommune gir en presentasjon av kommuneadministrasjonen på sin hjemmeside. I denne forvaltningsrevisjonen vil det være naturlig og avgrense revidert part til å være kommunedirektøren, kommunalsjefer og rådgivere som tar direkte del i oppfølging av tjenestene produsert av i Værnesregionen.

2.4 Problemstillinger

- Har kommunedirektøren i Selbu et system for ivaretagelse av sitt internkontrollansvar ved tjenester levert av Værnesregionen?
- Gir data fra dette internkontrollsystemet kunnskap om kostnadseffektiviteten i denne tjenesteproduksjonen?
- Har kommunedirektøren i Selbu muligheten til å påvirke tjenesteleveransene produsert i vertskommunen?

2.5 Kilder til kriterier

- Kommuneloven kapittel 13 om kommune-administrasjonens oppgaver og myndighet
- Kommuneloven kapittel 25 om internkontroll
- Veiledere for internkontroll
- Metodedokumenter for internkontroll

2.6 Avgrensninger

Denne revisjonen er avgrenset til å gjelde internkontrollansvaret til kommunedirektøren i Selbu kommune.

2.7 Metoder for innsamling av data

Revisjonen vil bli gjennomført i henhold til NKRFs standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Denne standarden definerer god revisjonsskikk i henhold til forskrift om revisjon § 7.

Dokumentanalyse vil bli benyttet i denne revisjonen. Innhenting og gjennomgang av interne rutiner i administrasjon vil utgjøre god dokumentasjon på kommunens system for internkontroll.

For å få innsikt og dybdekunnskap vil det, i tillegg til dokumentanalyse, bli benyttet intervju som metode. Dette kan blant annet være med å få frem forskjeller mellom skrevne rutiner og daglig praksis i kommunen.

3 PROSJEKTORGANISERING

3.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Marius Johnsborg
Prosjektmedarbeider	Line Johnsen Wirum
Kvalitetssikrer	Margrete Haugum
Kvalitetssikrer	Marit Ingun Holmvik

3.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	24.11.22
Prosjektplan til sekretær	22.04.23
Oppstartsmøte	01.09.23
Datainnsamling ferdig	01.11.23
Rapport til uttalelse	01.12.23
Rapport til sekretær	22.12.23

Sted/dato

Oppdragsansvarlig revisor

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

		
Prosjekt nr: FR 1259	Kommune: Selbu Kommune	
Vurdering av uavhengighet - revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:		
Internkontroll i barneverntjenesten		
Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 --- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8		
Ansettelsesforhold:	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA</i>	
Medlem i styrende Organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.</i>	
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>	
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>	
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>	
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>	
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.</i>	
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>	
Steinkjer 21.04.23		
Marius Johnsborg Forvaltningsrevisor		

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no